

novenou. Účelem dávky z přepychových bytů jest postihnouti zvýšený bytový náklad, jevíci se v držení bytu, přesahujícího určitý pravidly stanovený rozsah. Z toho plyne však, že slovy »které jsou při kterémkoli bytě« v § 1 odst. 1 prav. nelze rozuměti toliko souvislost místní; pravidla dávková chtěla tu vyjádřiti, že musí jíti o místnosti, které podle svého objektivního určení tvoří také věcně součást komplexu místností určených k tomu, aby sloužily ukojení potřeby držitele bytu po bydlení, po případě jeho hospodářské činnosti v bytě konané (srv. nál. Boh. A 7819/29).

Místnost, o kterou jde, jest podle spisů vystavěna a zařízena jako kaple kat' exochen, tedy jako místnost určená k účelům bohoslužebným, a podle tvrzení st-le je k těmto účelům také konsekrována. Není tedy podle svého objektivního určení věcně součástí komplexu místností určených k ukájení potřeby bydlení ani k výkonu hospodářské činnosti držitele bytu — naopak používání k těmto účelům je přímo vyloučeno, — a nelze ji tedy již podle § 1 odst. 1 dávk. prav. pokládati za místnost »při bytě« ve smyslu tohoto předpisu, která by dávce podléhala.

Spočívá tudíž nař. rozhodnutí na nesprávném právním názoru, pročež je bylo zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 8541.

Vojenské věci (Slovensko): Válečným úkonem ve smyslu § 1 zák. čl. LXVIII:1912 je jen takový úkon v cit. zák. materielně určený, jenž na základě zákona toho byl požadován a poskytnut pro účely ozbrojené moci nebo pro bezpečnostní opatření, nutná v zájmu vedení války.

(Nález ze dne 9. dubna 1930 č. 5768.)

Prejudikatura: Boh. A 8177/29.

Věc: Arpád K. v L. proti ministerské komisi pro válečné úkony o náhradu za válečné úkony.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Nař. rozhodnutím byla zamítnuta přihláška st-lova o náhradu škod, způsobených mu v r. 1919 dle jeho tvrzení čl. vojskem, podle zák. o vál. úkonech, ježto válečný úkon není prokázán. — — —

O stížnosti uvažoval nss takto:

Již v nál. Boh. A 8177/29 vyslovil nss právní názor, že nikoli každé poskytnutí nějakého úkonu vojenským částem, i když jeho obsahem jest plnění, o němž obsaženy jsou předpisy v dalších ustanoveních cit. zák., tedy úkon v tomto zákoně určený, jest úkonem válečným ve smyslu § 1 zák. čl. LXVIII:1912, nýbrž jen takový úkon v cit. zákona materielně určený, jenž na základě zák. čl. LXVIII:1912 byl požadován a poskytnut pro účely části ozbrojené moci nebo pro bezpečnostní opatření, nutná v zájmu vedení války. Nebude tedy kriteriem vál. úkonu ve smyslu cit. zák., za který přísluší náhrada podle tohoto zákona, jen skutečnost, že

bylo plněno vojenským částem, nýbrž, že — za ostatních předpokladů — obsah plnění sloužil účelům části ozbrojené moci, že tedy obsah plnění byl požadován, aby zabezpečil účely, jimž části ozbrojené moci měly sloužiti. Rovněž v nál. ze 4. února 1930 č. 1876*) vyslovil nss právní názor, že za vál. úkony lze pokládati jen takové plnění, které k účelům v § 1 uvedeným, t. j. pro potřebu mobilisovaných částí ozbrojené moci požádá nebo si vynutí vojenská správa (min. nár. obrany, voj. velitelství, voj. velitel). Na těchto názorech trvá nss i v tomto případě.

Z téhož názoru vycházel i žal. úřad zamítнув žádost st-lovu o náhradu z toho důvodu, že nejde o válečné úkony ve smyslu § 1 zák. čl. LXVIII:1912 pro čsl. vojsko, ačkoliv žal. úřad sám připouští, že na statku st-lově bralo jak čsl. tak i maďarské vojsko. Pokládá tedy i žal. úřad za vál. úkony ve smyslu § 1 cit. zák. článku jen takové úkony, které byly plněny pro čsl. vojsko, nikoli však svémocné požadování jednotlivců, za něž podle zák. o vál. úkonech na voj. správě náhrady požadovati nelze. Názor tento jest dle toho, co bylo řečeno, v souhlase se zákonem.

Ježto stížnost proti názoru tomuto, který jest jádrem sporu, neformuluje stížních bodů ve smyslu § 18 zák. o ss, obmezujíc se jen na tvrzení, že čsl. vojsku bylo plněno, aniž však dovozuje, že bylo plněno pro účely a způsobem v zákoně požadovaným, což žal. úřad právě také popřel, nebylo možno shledati stížnost důvodnou.

*) V uvedeném nál. se praví mimo jiné toto:

St-1 má za to, že mu sporný nárok podle zák. čl. LXVIII:1912 přísluší z toho důvodu, že se jedná o úkon válečný, poněvadž čin, z něhož mu škoda vzešla, byl spáchán vojínou po čas války. Námitka tato jest bezdůvodná.

Podle § 1 zák. čl. LXVIII:1912 mohou za mobilisace (doplnění na válečný stav) jak pro potřeby mobilisovaných (na válečný stav doplněných), válečně vstrojených nebo na cestu vyslaných částí ozbrojené moci, tak i k zajištění ochranných opatření potřebných v zájmu války, požadovány býti válečné úkony v tomto zákoně stanovené, pokud by potřeby branné moci nemohly býti včas uspokojeny řádnou cestou nebo způsobem v míru obvyklým, anebo když by se tak mohlo státi jen s nepoměrně větším nákladem.

O tom, že, v jaké míře, kde a kdy povinnost válečných úkonů nastupuje, rozhodne zásadně mno (§ 27 odst. I. cit. zák. čl.). V nutných případech mohou vojenská velitelství požadavek na plnění vál. úkonů vznést k adm. úřadům, v mimořádných případech bezprostředně k obcím, které mají pak další opatření učiniti (§ 27 odst. II.); konečně v případě nevyhnutelné potřeby mohou vál. úkony od osob k tomu povinných býti požadovány bezprostředně (§ 27 odst. III.).

V § 30 cit. zák. čl. jsou pak obsažena ustanovení o tom, jak vál. úkony mohou býti vynuceny. Zásadně mají vynucení provést úřady správní, nebo obce, není-li to však možné, může úkony žádati přímo vojsko a v případě zdráhání může úkon vynutiti vojenský velitel na vlastní zodpovědnost. Z ustanovení těchto plyne, že za vál. úkony lze pokládati jen taková plnění, která k účelům v § 1 uvedeným, t. j. pro potřebu mobilisovaných částí ozbrojené moci požádá nebo si vynutí voj. správa (min. nár. obr., voj. velitelství, resp. voj. velitel). Naproti tomu nelze svévolné činy jednotlivých příslušníků ozbrojené moci (jako loupeže, krádeže a pod.), které nejsou výronem působnosti voj. správy, resp. voj. velitelů, považovati za vál. úkony ve smyslu cit. zák. článku a nelze se tedy za škody z takových činů vzešlé domáhati náhrady dle cit. zák. článku.